

Rok akademicki:	Grupa przedmiotów	Numer katalogowy:	ZFL601		
Nazwa przedmiotu ¹⁾ :	Controlling operacyjny w przedsiębiorstwie			ECTS ²⁾	2
Tłumaczenie nazwy na jęz. angielski ³⁾ :	Operating controlling in the enterprise				
Kierunek studiów ⁴⁾ :	Zarządzanie				
Koordinator przedmiotu ⁵⁾ :	Miroslaw Wasilewski				
Prowadzący zajęcia ⁶⁾ :	pracownicy zakładu				
Jednostka realizująca ⁷⁾ :	Katedra Ekonomiki i Organizacji Przedsiębiorstw, Zakład Rachunkowości, Finansów Przedsiębiorstw i Bankowości				
Wydział, dla którego przedmiot jest realizowany ⁸⁾ :	Wydział Nauk Ekonomicznych				
Status przedmiotu ⁹⁾ :	a) przedmiot	b) stopień	c) rok	d) forma studiów	
	KW	1	3	stacjonarne / niestacjonarne	
Cykl dydaktyczny ¹⁰⁾ :	a) semestr		b) Jęz. wykładowy ¹¹⁾		
	6		polski		
Założenia i cele przedmiotu ¹²⁾ :	<p>Celem przedmiotu jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> -przekazanie studentom wiedzy na temat poprawy jakości zarządzania w przedsiębiorstwie, poprzez wdrożenie systemów controllingowych -zapoznanie studentów z ideą wydziałania w przedsiębiorstwie ośrodków odpowiedzialności, wraz z oceną ich działalności oraz przydatności do bieżącego zarządzania. 				
Formy dydaktyczne, liczba godzin ¹³⁾ :	a) forma dydaktyczna		b) liczba godzin (stacjonarne i niestacjonarne)		
	a1) wykład		20	12	
	a2) ćwiczenia audytoryjne		10	4	
	a3) ćwiczenia laboratoryjne				
	a4) seminaria				
Metody dydaktyczne ¹⁴⁾ :	dyskusja	T	eksperyment		
	projekt badawczy		studium przypadku		T
	rozwiązywanie problemu	T	gry symulacyjne		
	analiza i interpretacja tekstów źródłowych		indywidualne projekty studenckie		
	konsultacje		inne ...		
	inne...		inne ...		
	inne...		inne ...		
Pełny opis przedmiotu ¹⁵⁾ :	<p>A. wykłady</p> <p>Idea i organizacja controllingu w przedsiębiorstwie. Geneza controllingu. Koncepcje controllingu. Controller w przedsiębiorstwie. Wdrażanie controllingu w przedsiębiorstwie. Budowa systemu pomiaru i oceny efektów działalności. Ocena efektów działalności ośrodków odpowiedzialności. Nowoczesne podejście do pomiaru i oceny działalności kierowników. Centra odpowiedzialności za koszty. Systematyka kosztów dla potrzeb controllingu. Budżetowanie w centrach kosztów. Porównanie wyników planowanych z rzeczywistymi. Ocena centrów kosztów. Premiowanie w centrach kosztów. Centrum odpowiedzialności za inwestycje. Budżetowanie w centrach inwestycji. Mierniki oceny centrum inwestycji. Mierniki kreowania wartości w centrach inwestycji. Premiowanie w centrum inwestycji. Balanced Scorecard jako brakujące ogniwo budżetowania. Cel wdrożenia Balanced Scorecard. Wybrane problemy controllingu funkcyjnego. Controlling: projektów, gospodarki materiałowej, produkcji, marketingu i dystrybucji, zasobów ludzkich, finansowy.</p>				
	<p>B. ćwiczenia</p> <p>Narzędzia controllingu wykorzystywane w przedsiębiorstwach. Wyodrębnianie ośrodków odpowiedzialności w przedsiębiorstwie. Rozliczanie budżetów – wykrywanie odchyleń. Zasady oceny ośrodków odpowiedzialności. Systemy wskaźników i zasady ich tworzenia. Motywacja jako istotny element controllingu. Centra przychodów. Rachunek marż pokrycia w centrach przychodów. Budżetowanie wielkości sprzedaży i kosztów pozyskania sprzedaży. Analiza odchyleń marży pozyskanej przez centrum przychodów. System ocen centrów przychodów. Centra odpowiedzialności za wyniki. Wyodrębnianie centrów odpowiedzialności za wyniki. Analiza odchyleń wyniku centrum zysku. System oceny centrum zysku. Relacje wewnętrzne. Motywacja w centrum odpowiedzialności za wyniki. Konstruowanie systemu zrównoważonej karty dokonań. Wdrożenie BSC. Przykładowa zrównoważona karta dokonań dla przedsiębiorstwa. Przykłady rozwiązań controllingowych w firmach i organizacjach. Wdrożenie controllingu w przedsiębiorstwie produkcyjnym. Controlling w przedsiębiorstwie handlowym.</p>				
Wymagania formalne (przedmioty wprowadzające) ¹⁶⁾ :	zarządzanie				
Założenia wstępne ¹⁷⁾ :	znajomość zagadnień zarządzania przedsiębiorstwem				

Wyział Nauk Ekonomicznych Efekty kształcenia ¹⁸⁾ : (z kolejnymi numerami, 01, 02, 03 itd.)	01 - wiedza w zakresie definiowania istoty i zakresu controllingu w przedsiębiorstwie		05 -	
	02 - umiejętność wykorzystania narzędzi controllingu w zarządzaniu przedsiębiorstwem		06 -	
	03 - umiejętność budżetowania wielkości sprzedaży oraz kosztów		07 -	
	04 - świadomość potrzeby wdrażania controllingu w przedsiębiorstwach		08 -	
Sposób weryfikacji efektów kształcenia ¹⁹⁾ :	kolokwium na zajęciach ćwiczeniowych	01, 02, 03, 04	ocena wykonania zadania projektowego na zdefiniowany temat	
	praca pisemna przygotowywana w ramach pracy własnej studenta		ocena wynikająca z obserwacji w trakcie zajęć	04, 02, 03
	ocena eksperymentów wykonywanych w trakcie zajęć		przygotowanie zespołowej analizy zdefiniowanego problemu	02, 03
	ocena wystąpień i prezentacji w trakcie zajęć		obserwacja w trakcie dyskusji zdefiniowanego problemu (aktywność)	04
	egzamin pisemny		test komputerowy	
	egzamin ustny		inne..	
	inne...		inne..	
Forma dokumentacji osiągniętych efektów kształcenia ²⁰⁾ :	okresowe prace pisemne	01,02,03,04	imiennie karty oceny studenta	01,02,03,04
	złożone projekty		treść pytań egzaminacyjnych z oceną	
	inne...		inne..	
	inne...		inne..	
Elementy i wagi mające wpływ na ocenę końcową ²¹⁾ :	Element oceny	Waga w %	Element oceny	Waga w %
	kolokwium na zajęciach ćwiczeniowych	70%	ocena wykonania zadania projektowego na zdefiniowany temat	
	praca pisemna przygotowywana w ramach pracy własnej studenta		ocena wynikająca z obserwacji w trakcie zajęć	10%
	ocena eksperymentów wykonywanych w trakcie zajęć		przygotowanie zespołowej analizy zdefiniowanego problemu	10%
	ocena wystąpień i prezentacji w trakcie zajęć		obserwacja w trakcie dyskusji zdefiniowanego problemu (aktywność)	10%
	egzamin pisemny		test	
	egzamin ustny		inne..	
	inne...		inne..	
Miejsce realizacji zajęć ²²⁾ :	sala dydaktyczna			
Literatura podstawowa i uzupełniająca ²³⁾ :				
a) podstawowa				
1. Sierpińska, M., Niedbała, B., 2003: Controlling operacyjny w przedsiębiorstwie. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.				
2. Leszczyński, Z., Wnuk, T. 2000: Controlling. Fundacja Rozwoju Rachunkowości w Polsce, Warszawa.				
b) uzupełniająca				
3. Nowosielski, S. 2001: Zarządzanie produkcją. Ujęcie controllingowe. Wydawnictwo AE we Wrocławiu, Wrocław.				
4. Sojak, S. 2003: Rachunkowość zarządcza. Wydawnictwo „Dom Organizatora”, Toruń.				
5.				
6.				
7.				
8.				
UWAGI ²⁴⁾ :				